

การประเมินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี (Evaluation of the Study and Teaching of Bachelor of Business Administration Program in Accounting)

ปิยดา สมบัติวัฒนา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชีต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาและกระบวนการเรียนของนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2-4 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 95 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยด้านกระบวนการสอนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับพอใช้
2. นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับดี ส่วนความสามารถเรียนรู้ การพัฒนาตนเองและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับพอใช้

ภูมิหลัง

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ในเวลาราชการเมื่อปีพ.ศ. 2540 เป็นปีแรก จนถึงปัจจุบันมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งสิ้น 3 รุ่น และในปีการศึกษา

2546 มีนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 159 คน ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 41 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 33 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 38 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 37 คน

การจัดการเรียนการสอนสำหรับหลักสูตรในเวลาราชการหรือภาคปดตินั้น ภาควิชาบริหารธุรกิจซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้นได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2543 ที่กำหนดให้การศึกษาภาคปกติ ใช้ระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือ ภาคต้นและภาคปลาย มีระยะเวลาเรียนแต่ละภาคไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจจัดภาคฤดูร้อนเป็นพิเศษต่อจากภาคปลายได้ โดยมีจำนวนชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาเท่ากับจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ข้างต้นและให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของปีการศึกษาเดียวกัน

การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างจากระดับอื่นในแง่ที่เป็นการเน้นการแสวงหาความรู้ความจริง การเรียนการสอนจึงเป็นการพัฒนาให้เกิดทักษะ เกิดความรู้ เกิดความรักและมีทัศนคติที่ดีตลอดจนมีคุณธรรมในอาชีพที่จะทำให้อนาคตมีความมั่นคง ก้าวหน้า ปณิธานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็ได้กำหนดไว้ว่า “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความมุ่งมั่นในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกคน ให้มีความรู้จรรยาบรรณและมีความประพฤติดีผู้ทรงศีล ประสิทธิ์ประสาทความรู้ระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสากล เพื่อเป็น

คุณประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติ ส่งเสริมการวิจัย ค้นคว้าและการศึกษาหาความรู้ระดับบัณฑิตศึกษา อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานที่เชื่อถือได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศและให้บริการวิชาการในด้านต่าง ๆ” ซึ่งเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นที่จะมอบให้กับนิสิตโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน การที่จะทราบว่านิสิตสาขาวิชาการเงินและการธนาคารมีคุณสมบัติเพียบพร้อมสมดังปณิธานของมหาวิทยาลัยหรือไม่ก็สามารถแสวงหาคำตอบได้จากการประเมินการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารธุรกิจนั่นเอง

ระบบการเรียนการสอนมักประกอบด้วยจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (เป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์) กระบวนการเรียนของผู้เรียน กระบวนการสอนของผู้สอน และการวัด-ประเมินผลการเรียนการสอน ระบบการเรียนการสอนนี้เป็นระบบต่อเนื่องเป็นวงจรกัน การวัด-ประเมินระบบการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดวางระบบการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดแข็งของระบบว่า มีอยู่ที่ไหนบ้าง การวัด-ประเมินที่ดีเปรียบเสมือนคำติชมในเชิงสร้างสรรค์ที่ให้กับผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้มองเห็นร่วมกันว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการประเมินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชีให้สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจกระบวนการสอนของอาจารย์และการจัดการหลักสูตรของภาควิชาบริหารธุรกิจในทัศนะของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
2. เพื่อสำรวจกระบวนการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ภาควิชาบริหารธุรกิจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปพัฒนาการจัดระบบการเรียนการสอน
2. อาจารย์ผู้สอนสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนของนิสิต

การกำหนดประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ในปีการศึกษา 2546 เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 1 นั้นตามแผนการเรียน ยังคงเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะเป็นความรับผิดชอบของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป และคณะที่เป็นเจ้าของวิชา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต จำแนกตาม เพศ อายุ สภาพการพักอาศัย ประสบการณ์การทำงาน ประเภทของสถานศึกษาระดับมัธยม สาขา ระดับมัธยม ระดับคะแนนเฉลี่ยที่จบการศึกษาระดับมัธยม ชั้นปีที่กำลังศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ปัจจุบัน จำนวนหน่วยกิตและจำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวนหน่วยกิตและจำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2456 การเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และการเข้าร่วมกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 2 ด้าน คือ 1) กระบวนการสอนประกอบด้วย พฤติกรรมการสอน การฝึกกระบวนการคิด การฝึกทักษะ การส่งเสริมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) การจัดการหลักสูตรประกอบด้วย การจัดการหลักสูตร และลักษณะทางกายภาพ

ตอนที่ 3 กระบวนการเรียน ประกอบด้วย ความสามารถในการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พฤติกรรมการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. 2542 จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมการเรียนของนิสิต

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรึกษาหารือพิจารณาความเหมาะสมกับคณะทำงานโครงการวิจัยประเมินการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารธุรกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่ออาจารย์ที่เป็นผู้สอนนิสิตทั้งสามชั้นปี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เพื่อขอความร่วมมืออนุญาตให้นิสิตตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปให้แก่อาจารย์ผู้สอนทั้งสามชั้นปีและขอความร่วมมือในการเก็บคืนผู้วิจัยแบบสอบถามที่แจกให้นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

วิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวนทั้งสิ้น 108 ชุด ตามจำนวนนิสิตที่มีปรากฏอยู่ในระบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 95 ชุด โดยเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเป็นดังนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิสิต

นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ระหว่าง 18-23 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ลักษณะการพักอาศัยส่วนใหญ่พักกับบิดามารดา ไม่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนของรัฐบาล โดยจบสาขาศิลป์-คณิต ระดับคะแนนเฉลี่ยที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ระหว่าง 2.04 ถึง 3.80

การเรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 2.70 ถึง 3.92 จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 อยู่ระหว่าง 12 ถึง 22 หน่วยกิต คิดเป็นจำนวน 4 ถึง 9 วิชา ส่วนภาคเรียนที่ 2 อยู่ระหว่าง 8 ถึง 24 หน่วยกิต คิดเป็นจำนวน 3 ถึง 8 วิชา นิสิตส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมชมรมภายในมหาวิทยาลัย แต่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของภาควิชา

ด้านกระบวนการสอนของอาจารย์

อาจารย์มีกระบวนการสอนโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .50) โดยมีค่าเฉลี่ยด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านพฤติกรรมการสอน (3.61, .38) ด้านการฝึกกระบวนการคิด (3.49, .64) ด้านการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่พึงงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (3.49, .55) ด้านการฝึกทักษะ (3.38, .58)

อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนโดยรวม อยู่ในระดับดี (3.61, .38) โดยพฤติกรรมการสอนที่มีค่า

เฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักคิดซักถามเมื่อมีข้อสงสัย (4.26, .57) ส่วนพฤติกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทคนิคการสอนที่น่าสนใจ (3.15, .71)

อาจารย์ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับดี (3.49, .55) โดยการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.95, .66) ขณะที่การส่งเสริมการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.91, .88)

อาจารย์มีการสอนโดยฝึกกระบวนการคิดให้แก่ นิสิตโดยรวมอยู่ในระดับดี (3.49, .64) โดยการฝึก กระบวนการคิดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การให้นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน (3.90, .76) ส่วนการฝึก กระบวนการคิดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การสอนโดย ใช้สถานการณ์จำลองประกอบการสอน (3.09, .83)

อาจารย์มีการสอนโดยฝึกทักษะให้แก่ นิสิตโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (3.38, .58) โดยการฝึกทักษะ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การทำรายงานประกอบการเรียน (3.90, .73) ส่วนการฝึกทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ (2.28, 1.17)

ด้านการจัดการหลักสูตร

การจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (3.04, .47) โดยที่การจัดการหลักสูตรและลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับพอใช้ (3.22 และ 2.86 ตามลำดับ)

การจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (3.22, .53) โดยการสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.52, .84) ขณะที่เนื้อหา ที่เรียนไม่มีความซ้ำซ้อนกันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.94, .85)

ลักษณะทางกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (2.86, .56) โดยลักษณะทางกายภาพที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดได้แก่ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ (3.52, .77) ขณะที่ ปริมาณคอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อความ ต้องการของนิสิตมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (1.84, .92)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนของนิสิต

กระบวนการเรียนของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (3.11, .36) โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเรียงตาม

ลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านพฤติกรรมการเรียน (3.52, .46) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (3.39, .57) ด้านความสามารถเรียนรู้ (2.88, .47) ด้านการพัฒนาตนเอง (2.63, .62)

ด้านพฤติกรรมการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี (3.52, .46) โดยการนั่งเรียนจนอาจารย์เลิกสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.23, .66) ในขณะที่การร่วมซักถามและตอบคำถามในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.88, .71)

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (3.39, .57) โดยการ ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.53, .78) ขณะที่ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อนำเสนอรายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.34, .74)

ด้านความสามารถเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (2.88, .47) โดยการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้โดยง่ายและรวดเร็วมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.01, .63) ขณะที่ การสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.74, .66)

ด้านการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (2.63, .62) โดยการศึกษาเนื้อหาจากหนังสือประกอบการเรียนอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.94, .77) ขณะที่ การเตรียมตัวอ่านเนื้อหา ก่อนเข้าเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.28, .78)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยทำให้เกิดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ภาควิชาบริหารธุรกิจควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่อาจารย์เพื่อช่วยพัฒนาเทคนิคการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนให้มีการฝึกทักษะแก่นิสิตด้วยการพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และฝึกกระบวนการคิดด้วยการใช้สถานการณ์จำลองประกอบการสอน

2. ภาควิชาบริหารธุรกิจควรมีการตรวจสอบเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาที่ประกอบอยู่ในหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

3. ภาควิชาบริหารธุรกิจควรจัดหาคอมพิวเตอร์ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของนิสิต และปรับปรุงระบบการขอใช้คอมพิวเตอร์นอกเวลาเรียน

4. อาจารย์ผู้สอนควรพัฒนานิสิตให้มีความรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของนิสิตให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่านิสิตมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากน้อยเพียงใด

5. อาจารย์ผู้สอนควรกระตุ้นให้นิสิตมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเองด้วยการอ่านเนื้อหาวิชาก่อนเข้าเรียนและส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนโดย

ให้ร่วมซักถามและตอบคำถามในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีลักษณะดังนี้

1. การประเมินการจัดการเรียนการสอนควรมีการประเมินจากอาจารย์ผู้สอนนอกเหนือจากการสอบถามจากนิสิตแต่เพียงกลุ่มเดียว และนำผลการประเมินในแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์ห้ร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ประเมินมีคุณภาพที่ที่น่าเชื่อถือได้ มากยิ่งขึ้น
2. ควรมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นิสิตได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งข้อคำถามอาจจะครอบคลุมไม่ครบถ้วน

บรรณานุกรม

กมล สุตประเสริฐ. 2536. “ระบบการเรียนการสอน” ใน สถิติ วิจัยและการประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 9-15

คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2546.

ญาดาพนิต พินกุล. 2539. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: วีระวิทยานิพนธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. มปป. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:พริกหวานกราฟฟิค

สุพีร์ ลี้มไทย และสำอองค์ งามวิชา. 2540. ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนในโครงการบริหารธุรกิจ ภาคสมทบ. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุพีร์ ลี้มไทย และสำอองค์ งามวิชา. 2543. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคสมทบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ

สังต์ อูรานันท์. 2529. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. ม.ป.ท.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2538. การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์. โครงการพัฒนาทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มาลินี จุฑะรพ. 2539. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์

Kibler, Becker and Miles. 1973. **Objectives for instruction and evaluation: revision of behavioral objectives and instruction.** Boston : Allyn and Bacon